

Prof. Dr. Hasan Nuri YAŞAR

Marmara Hukuk Fakültesi
İdare Hukuku Öğretim Üyesi

İdari Yargı Kararlarının Etkinleştirilmesi Arayışında
İdari Yargı
İdari Yargıç ve Yargısal Emir

TIPKI BASIM

İÇİNDEKİLER

Doçentlik Jürisi Üyesi Prof. Dr. Metin KIRATLI'nın Raporu:	VIII
TIPKI BASIMA ÖNSÖZ	IX
ÖNSÖZ	XI
İÇİNDEKİLER.....	XIII
KISALTMALAR.....	XVII

GİRİŞ

Birinci Bölüm

İDARİ YARGININ DOĞUŞU, AYRILIK İLKESİ VE İDARENİN BAĞIMSIZLIĞI

1. Genel olarak.....	13
KISIM I - İdari yargının doğuşu ve idari yargı ile İdarenin ayrılığı ilkesi	16
§ 1 -İdari yargının doğuşu.....	16
§ 2 -İdari yargı teorisi	18
A. Fransa'da idari yargı.....	26
B. Türkiye'de idari yargı.....	33
KISIM II - Ayrılık ilkesi ve İdarenin bağımsızlığı	40
§ 1 -Ayrılık ilkesi.....	41
§ 2 -İdarenin bağımsızlığı ilkesi.....	49
§ 3 -İdari yargıç ve idareci ayrımı	51
§ 4 -İdari yargıcın idarenin bağımsızlığı ilkesine saygı gösterme zorunluluğu	54

§ 5 -İdari yargıcın idareci gibi davranma yasağı	56
§ 6 -Ayrılık ilkesinin içerdiği belirsizlikler.....	58
A. Yargıç ve idareci arasındaki tedahül.....	58
B. Tutuk yargı sorunu.....	61
§ 7 -Ayrılık ilkesi ve idari yargıcın bağımsızlığı.....	63
KISIM III - İdari yargıç ve İdarenin yargısal denetimi	64
§ 1 -İdari yargıç	65
A. Tek yargıç	66
B. Kurul yargılaması.....	71
C. İdari yargıcın kimlik krizi	73
D. İdari yargıç hâkim değildir	85
§ 2 -İdari yargı gerekli mi?	90
§ 3 -İdari yargının denetimin sınırları	95
§ 4 -Ayrılık ilkesinin idari yargı denetimin kapsamı üzerindeki etkisi	100

İkinci Bölüm

İDARENİN AYRICALIKLARI VE İDARİ YARGI KARARI

1. Genel olarak.....	103
KISIM I- İdari kararın kesin karar niteliğinin geçiciliği	103
§ 1- Kanunilik karinesi.....	104
§ 2- İdarenin yargıya başvurma zorunluluğunun bulunmaması.....	106
§ 3- İdari kararın bağlayıcılığı.....	107
§ 4- İdari yargı denetiminin a posteriori olması	108
§ 5- İdari yargının yavaş işlemesi ve idari yargı denetimine etkisi	108
KISIM II-İdari kararın uygulamasının durdurulması	110

§ 1- İdari yargıya başvurunun yürürlüğü kendiliğinden durdurulması.....	111
A. İdari yargıya özgü bir kural.....	112
B. Durdurucu etkinin oluşması: yürütmenin durdurulması.....	119
KISIM III-İdarenin yargı kontrolüne tabi olma gereği	121
§ 1- İdari yargı kararının (hükmün) İdare için mutlak nitelik taşıması	123
A. Yargı kararının gücü: idari yargıda kesin hüküm	124
B. İdari yargı kararının hukuksal gerçeği ifade etmesi	126
§ 2- İdarenin yargı kararlarını uygulama ödevi.....	127
A. Yargı kararının yasa koyucunun müdahalesi ile sonuçsuz kalması	129
B. Yargı kararına uyma zorunluluğunun kamu düzeni dolayısıyla zayıflaması	130
KISIM IV-İdari yargı kararının etkisinin spontane olması	133
§ 1- İdari yargı kararına uyma zorunluluğu idarenin bağımsızlığı ilkesinin üstündedir.....	135
§ 2- Yargı kararının uygulanması için İdarenin iyi niyetli olma gereği: kamu kurumlarına karşı cebri icra yasağı.....	136
KISIM V-İdarenin yargı kararı karşısındaki borçları	138
§ 1- İdarenin yargı kararının uygulanması anındaki borçları ...	138
§ 2- İdarenin yargı kararının uygulanmasına bağlı borçları	139
§ 3- İdari yargı kararının geriye yürürlüğü ve sınırları.....	140

Üçüncü Bölüm

İDARENİN YARGI KARARINI UYGULAMAMASI VE YARGISAL EMİR

1. Genel olarak.....	143
KISIM I- İdarenin yargı kararını uygulamama eğilimi	144
§ 1- İdarenin yargı kararlarını uygulamama teknikleri.....	148

§ 2- İdarenin yargı kararlarını uygulamamasına karşı kullanılabilir olacak olan yargısal araçlar: dava yolu.....	149
KISIM II- İdarenin yargı kararını uygulamamasına karşı yeni arayışlar	150
§ 1- İdarenin yargı kararını uygulamadığını dikkate alan bir yargılama anlayışı.....	151
§ 2- İdarenin bazı ayrıcalıklarının daraltılması	153
A. Kanunilik karinesinin sınırlandırılması.....	154
B. Genel hükümler İdareye de uygulanabilir mi?	155
§ 3- İdari yargıcın iktidarının genişlemesi	156
A. İdari yargıcın bağımsızlığı ilkesinin (yeniden) vurgulanması.....	156
B. İdari yargıcın kendi kendini sınırlamasının giderek tartışmalı hale gelmesi.....	158
KISIM III- İdari yargıca İdareye yargısal emir verme ve yaptırım uygulama yetkisi tanınması.....	159
§ 1- Yargısal emir kavramı	161
A. Yargısal emir yasağının dayandığı klasik gerekçeler.....	164
B. Yargısal emir yasağının aşılması gereği.....	165
C. Yargısal emir ve idari yargıç.....	174
§ 2- Yargısal emir ve idari işlem yapma yasağı.....	177
§ 3- Yargısal emir ve idareci yerine geçme yasağı	181
§ 4- Fransız idari yargılama hukukunda yargısal emir	186
§ 5- Türk idari yargılama hukukunda yargısal emir	189
§ 6- İdari yargıcın yaptırım uygulama yetkisi.....	195
KISIM IV- İdari yargı kararının uygulanmasını sağlamaya yönelik yargı dışı arayışlar	198
SONUÇ	201
SEÇİLMİŞ KAYNAKÇA	211